Keski-Suomen hyvinvointialueen toimintakyvyn ja osallisuuden tuen palvelun ehdolliset myöntämisperusteet 1.1.2027 alkaen

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 18.11.2026
1221/05.00.00/2026

Valmistelija palvelujohtaja Ulla Kuittu p. 050 353 8310
palvelupäällikkö Satu Kokkonen p. 0400 742 383
palvelupäällikkö Laura Vänttinen p. 050 3471022

Selostus asiasta

Yleistä

Keski-Suomen hyvinvointialueen aikuisten sosiaalipalveluissa tavoitteena on, että hyvinvointialueella asuvat henkilöt saavat palvelut oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti.

Uusi toimintakyvyn ja osallisuuden tuen palvelu säädetään uuden sosiaalihuoltolain 17 pykälässä. Uusi laki korvaa aiemmat kuntouttavan työtoiminnan, sosiaalisen kuntoutuksen sekä vammaisten henkilöiden työtoiminnan ja työllistymistä tukevan toiminnan yhdeksi palveluksi. Toimintakyvyn ja osallisuuden tuen palvelu kokoaa aiemmat työ- ja toimintakykyä tukevat palvelut ja tarjoaa yksilöllistä ja tavoitteellista tukea niille, joiden tarpeisiin ei voida vastata muilla palveluilla. Palvelu on vapaaehtoinen ja sen sisältö räätälöidään tuen tarpeen mukaisesti. Tuen tarpeen arvioi sosiaalihuollon ammattihenkilöstö 15§ mukaisesti.

Laki on astumassa voimaan 1.1.2027 sisältäen lain määrittelemät siirtymäajat.

Keski-Suomen hyvinvointialueella toimintakyvyn ja osallisuuden tuen palvelua voidaan järjestää sosiaalihuollon asiakkaille.

Toimintakyvyn ja osallisuuden tuki voi olla sosiaalisen toimintakyvyn arviointia ja kuntoutuksen tarpeen selvittämistä, tehostettua (valmentavaa) yksilötyötä, ryhmätoimintaa tai muuta soveltuvaa ja ylläpitävää toimintaa.

Palvelu on lakisääteinen mutta siihen ei synny asiakkaalle subjektiivista oikeutta.

Palvelun myöntäminen perustuu asiakkaan kanssa tehtyyn tuentarpeen arviointiin ja sitä käytetään sosiaalityön työkaluna aikaansaamaan kokonaisvaltaiseen tavoitteeseen kytketty muutos tai toimintakyvyn ylläpito asiakkaiden tilanteissa.

Yhteys strategiaan

Palvelua myönnetään yhdenmukaisin kriteerein hyvinvointialueen asukkaille tuentarpeen arvioinnin perusteella. Palvelun tavoitteena on tukea asiakasta kuntoutumisen prosessissa kohti kevyempiä palveluita ja itsenäistä selviytymistä arjessa.

Nykytilankuvaus

Toimintakyvyn ja osallisuuden palvelun myöntämisen perusteet on koostettu vuodelle 2027. Aiemmin kirjallisia myöntämisen perusteita ei Keski-Suomen hyvinvointialueella ole ollut.

Myöntämisen perusteet ovat ehdollisia, kunnes uusi laki on hyväksytty eduskunnassa.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Toimintakyvyn ja osallisuuden tuen palvelu on asiakkaalle tukimuoto, jonka tavoitteena on ehkäistä raskaampia palveluja. Toimintakyvyn ja osallisuuden tuen palvelulla pyritään vahvistamaan asiakkaan osallisuutta ja toimintakykyä yhteiskunnassa.

Lainsäädäntö

Sosiaalihuoltolaki 15 ja 17 §

Toimivalta

hallintosääntö 18 §

Esittelijä

Toimialajohtaja, sosiaali- ja terveyspalvelut Kallimo Kati

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta päättää hyväksyä Keski-Suomen hyvinvointialueen toimintakyvyn ja osallisuuden tuen palvelun myöntämisperusteet liitteen mukaisesti 1.1.2027 alkaen ehdollisena, kunnes uusi laki on hyväksytty eduskunnassa.

Mikäli valtuuston talousarviopäätöksellä on vaikutusta tehtyyn päätökseen, niin asia otetaan uudelleen käsittelyyn hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnassa joulukuussa ja tehdään uusi päätös.

Päätös